ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ с. ЗИДАРОВО,
общ. Созопол, област Бургас, ул.“Христо Ботев“ № 5
тел.: 05519 23 31, e-mail: info-201003@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ
ЙОАНА КРЪСТЕВА
Директор

Програма

за превенция на ранното напускане

на училище

учебна 2026 / 2027 година

Програмата е създадена в изпълнение на чл. 263, ал. 4, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 1 от 15.09.2026г. и е утвърдена със заповед № РД-09-58/15.09.2026 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и е съобразена с образователните цели.

Програмата се основава на определените в Стратегията водещи принципи за законосъобразност, кохерентност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност.

Програмата акцентира върху:

- Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.
- Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
- Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

2. КОНСТАТАЦИЯ

В ОбУ „Христо Ботев” се прилага **Програма** с мерки за ограничаване броя на неизвинените отсъствия и предотвратяване отпадането на ученици от училище.

Причините за допуснатите отсъствия в начален и в прогимназиален етап са комплексни, но могат да се групират в следните основни направления:

- **Семейни и социални причини:** проблеми във финансовия и социалния статус на семейството /ниски доходи, лошо качество на живот, занижен родителски контрол/или липса на такъв поради отсъстващи родители и отглеждане на децата от възрастни близки
- **Образователни причини –** затруднения при усвояване на учебния материал, слаби училищни постижения/оценки, занижена мотивация за учебен труд с липса на стремеж към активна личностна реализация в училищна среда и др.
- **Психологически причини –** чувство на неуспех и неувереност в себе си у някои ученици, занижена самооценка, нетолерантни/ конфликтни отношения със съученици/ или учители, прояви на насилие и агресия в училище и извън него, проблемни семейни взаимоотношения и др.

- **Етнокултурни причини** – недостатъчно ниво на образованост на някои от родителите от друг етнос, неправилно формирано отношение в семейството към училището, към учебния процес/ по-ниска ценност на образованието и др.
- **Вътреучилищни причини** – недостатъчно добра координираност между различните заинтересовани страни и участници в образователно-възпитателния процес в училище

3. ПРИНЦИПИ:

- ✓ Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
- ✓ Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
- ✓ В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус
- ✓ Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид и да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес и училищния живот.

4. ЦЕЛИ:

- **Главна цел**: Да се повлияе върху повишаване интереса и активността на учениците в риск в учебния процес.
- **Основни цели**

- Да се популяризират и подпомогнат дейности по интеркултурно образование в училище като част от гражданското образование, за да могат децата и родителите на учениците да видят своята култура в училище, както и за формиране на толерантност сред деца и родители.
- Да се повиши успеха на учениците от външното оценяване
- Да се намалят неизвинените отсъствия при по-големите ученици
- Да се предотврати отпадането на ученици още в начален етап
- Да се създадат партньорски отношения: ученици-учители, учители- родители.
- Училището да се стане място - привлекателно за всички деца.

Конкретни цели

- Да се повлияе на всеки ученик в риск за ограничаване броя на неизвинените отсъствия и постигане на по-добри учебни постижения.
- Да се открие тази област, в която този ученик е добър и да му се помогне да се развие в тази област
- Да развие допълнителни знания и умения и в останалите области, които са заложени в учебните програми

5. ЗАДАЧИ:

- ✓ Изграждане и поддържане на система от взаимовръзки и обратна информация за поведението и успеваемостта на учениците
- ✓ Извършване на ефективни действия за преодоляване на проблема с безпричинните отсъствия и закъснения за час
- ✓ Реализиране на дейности в партньорство с родители, неправителствени организации и други структури – подкрепяща среда
- ✓ Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, осигуряване на консултиране, съветване, кариерно ориентиране, активно въвличане и работа със семейството.
- ✓ Създаване на условия за опознаване и разбирателство между различните етнически групи и мотивиране на семействата за безпроблемно приобщаване на учениците

6. SWAT АНАЛИЗ на проблема „ученици в риск от отпадане”

СИЛНИ СТРАНИ	**ВЪЗМОЖНОСТИ**
✓ ***Наличието на квалифицирани учители*** ✓ Добра материално- техническа база ✓ Осигурено целодневно обучение на учениците от I до VII клас ✓ Осигурена закуска на учениците от ПГ и I от до IV клас ✓ Осигурен безплатен обяд на всички ученици на ЦОУД	✓ ***Подобряване на физическата учебна среда*** ✓ Интерактивно обучение ✓ Реализиране на дейности по гражданско образование ✓ Вътрешно-училищна квалификация ✓ Работа с родители и деца в риск

СЛАБИ СТРАНИ	**ЗАПЛАХИ**
✓ Липса на заинтересованост от страна на родителите, недостатъчен родителски контрол ✓ Наличието на семейства с нисък социален статус ✓ Недостатъчно действащ Обществен съвет и ученическо самоуправление ✓ Създадена организация на извозване на пътуващите ученици от с. Габър, която се отразява на негативно върху организациятана на учебното време.	✓ **Допускане на голям брой отсъствия** ✓ **Неефективно допълнително обучение поради големи дефицити в знанията на учениците** ✓ **Отсъствие на мотивация за участие в учебен процес** ✓ **ОТПАДАНЕ**

7. ПОЛИТИКИ ЗА <u>ПРЕВЕНЦИЯ</u> НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

- Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление
- Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всеки ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване качеството на образованието за учениците от уязвими етнически общности
- Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности

8. ПОЛИТИКИ ЗА <u>ИНТЕРВЕНЦИЯ</u> НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

- Повишаване участието и ангажираността на родителите
- Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество
- Кариерно ориентиране и консултиране
- Подпомагане на ученици, застрашени от преждевременно напускане на училище по финансови причини
- Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите

9. МЕРКИ/ дейности ЗА НАМАЛЯВАНЕ ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

- Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема със закъсненията и отсъствията на учениците и непосещаването на училище
- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците
- Тематични срещи с родители по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите
- Повишаване ангажираността и участието на родителите в училищни дейности
- Посещения по домовете на учениците, отсъстващи от училище повече от 1 ден
- Включване на учениците в занимания по интереси
- Картотекиране на ученици в риск с цел превенция задържането им в училище
- Организиране на допълнително обучение със застрашени от ранно напускане ученици
- Провеждане на месечни консултации от уч. психолог/ педагогическия съветник с ученици в риск
- Провеждане на консултации със семействата или настойниците на ученици в риск
- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителската общност, на представители на местната власт и гражданския сектор.
- Разработване на механизъм за контрол на редовното и точно отразяване инанасяне на отсъствията на учениците в училищната документация
- Актуализиране процедурата за противодействие на училищния тормоз и Регистъра на случаите на училищен тормоз.

10. МЕРКИ/ дейности чрез ученическото самоуправление

Активизиране дейността на ученическия съвет относно събирането и популяризирането на мненията и идеите на учениците с цел да бъдат взаимно полезни и заедно да превърнат училището в желана за тях територия чрез:

- Провеждане на ежеседмични заседания на Ученическия съвет /УС/ за решаване на текущи въпроси и вземане на решения.
- Организиране участие на членове на УС в издаване на ученически вестник.
- Включване на членове на УС и ученици в риск в отбелязване на патронния празник на училището
- Включване на членове на УС и ученици в риск в отбелязване на различни международни и национални празници

- Включване на членове на УС и ученици в риск в организиране на благотворителни кампании
- Провеждане на часове от членове на Ученическия съвет с учениците от различни паралелки чрез подхода "Връстници обучават връстници"
- Ден на ученическо самоуправление, в който ролите: „учители –ученици” и „административен персонал – ученици” се разменят с цел учениците да се запознаят и да осъзнаят до известна степен сложността на дейностите, упражнявани в институцията училище.

11. МЕРКИ/ дейности с участието на родители

Привличане на родителите и ангажирането им с училищния живот и в решаването на проблеми, свързани с деца, застрашени от отпадане; Създаване на активна връзка между училището и родителската общност.

- Активизиране на дейността на Обществен съвет
- Изграждане на родителски клуб от активни родители.
- Създаване на възможност на родителите да участват в училищния живот.

12. МЕРКИ/ дейности В НАЧАЛЕН И В ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

- Идентифициране на образователните потребности на изоставащите ученици
- Изработване на план за обща подкрепа за преодоляване на обучителните затруднения
- Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни дейности и инициативи. Участие в общински и национални конкурси за детска рисунка.
- Поощряване на напредъка с материални награди.
- Осигуряване на целодневно обучение